

Effekt av tannbehandling på livskvalitet hos ungdom i Tanzania

Tanzania er tilgang på tannhelsetjenester svært begrenset.

Tannsmarter er hovedårsaken til at barn og unge søker tannhelsetjenester. Dette prosjektet beregnet forekomst av ubehandlet karies og livskvalitet hos skoleungdom. Prosjektet evaluerte effekten av en modifisert behandlingsteknikk (ART) på ungdommenes livskvalitet. I følge ART, som er utviklet til bruk i fattige land, ble tenner med store angrep og symptomer ekstrahert. Mindre angrep ble ekskavert for hånd og fylt med glassionomersement. Deltakere med og uten behandlingsbehov fikk tannhelseopplysning. Forbedring i ungdommenes livskvalitet ble brukt som hoved-ende punkt i studien. I alt ble 1780 ungdommer i alderen 10–19 år undersøkt klinisk etter Verdens Helseorganisasjons retningslinjer. Disse ungdommene deltok også i en større intervjuundersøkelse før, og 6 måneder etter avsluttet tannbehandling. En fjerdedel (25 %) hadde ubehandlet karies mens 36 % oppga redusert livskvalitet. Ved oppfølgingsundersøkelsen fant man en forbedring i livskvalitet på 14 %. Endring i livskvalitet var mer uttalt blant

FOTO: KETIL KVAM

Personalia

Kijakazi Obed Mashoto disputerte den 25. august 2011 for ph.d.graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: «Dental caries, oral health-related quality of life and Atraumatic restorative treatment (ART): a study of adolescents in Kilwa district of Tanzania»

Kijakazi Obed Mashoto er født i 1970 i Tanzania. Hun tok tannlegeeksamen ved universitetet i Dar es Salaam i 1997 og Master of international health ved universitetet i Bergen i 2001. Siden 2006 har hun vært ansatt som forsker ved National Institute of Medical Research i Dar es Salaam. I 2008 kom hun til Universitetet i Bergen som stipendiat og deltok i PhD-programmet ved Institutt for klinisk odontologi og Senter for internasjonal helse. Hennes prosjekt har vært en del av et samarbeid mellom Universitetet i Bergen og Muhimbili University of Health and Allied Sciences, Tanzania.

ungdom som fikk både fyllings- og ekstraksjonsbehandling sammenlignet med dem som fikk fyllingsterapi alene og ingen kariesbehandling.

Avhandlingen påviste betydelig forekomst av ubehandlet tannsykdom samt sosiale forskjeller i tannsykdom og livskvalitet blant skoleungdom i Sør-Tanzania. Tannbehandling og

forebyggende tannhelseopplysning førte til forbedring i livskvalitet. Studien viste at organisert tannhelsetjeneste med modifiserte behandlingsmetoder kan ha stor betydning for å bedre tannhelse og livskvalitet blant ungdom.